

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Identifikation af stoffet	Salpetersyre 65%
Registreringsnummer (REACH)	disse oplysninger foreligger ikke
CAS-nummer	7697-37-2
Artikelnummer	A0018198

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser	Generel anvendelse
Anvendelser, der frarådes	Må ikke anvendes til at sprøjte eller spraye. Må ikke anvendes til produkter, der kommer i direkte kontakt med huden.

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Chemos GmbH & Co. KG
Sonnenring 7
84032 Altdorf
Tyskland

Telefon: +49 871-966346-0
Fax: +49 871-966346-13
e-mail: chemos@chemos.de
Hjemmeside: <http://www.chemos.de/>

e-mail (kompetent person) chemos@chemos.de

1.4 Nødtelefon

Nødopkaldstjeneste +49 89 1 92 40

Giftkontrolcenter				
Land	Navn	Postnummer/by	Telefon	Fax
Danmark	Clinic of Occupational Medicine	2400 Copenhagen NV	+45 35 316 060	

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

Punkt	Fareklasse	Kategori	Fareklasse og -kategori	Faresætning
2.13	brandnærende væske	2	Ox. Liq. 2	H272
2.16	metalætsende stof eller blanding	1	Met. Corr. 1	H290
3.1I	akut toksicitet (ved indånding)	3	Acute Tox. 3	H331
3.2	hudætsning/hudirritation	1A	Skin Corr. 1A	H314
3.3	alvorlige øjenskader/øjenirritation	1	Eye Dam. 1	H318

Den fulde ordlyd af forkortelser: se PUNKT 16.

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

De vigtigste fysisk-kemiske, sundhedsmæssige og miljømæssige skadevirkninger og symptomer
Hudætsning fremkalder irreversibel beskadigelse af huden; nemlig synlig nekrose gennem epidermis og ind i dermis.

2.2 Mærkningselementer

Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

- Signalord fare

- Piktogrammer

GHS03, GHS05, GHS06

- Faresætninger

H272	Kan forstærke brand, brandnærende.
H290	Kan ætse metaller.
H314	Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H331	Giftig ved indånding.

- Sikkerhedssætninger

P210	Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.
P260	Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
P280	Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
P303+P361+P353	VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af. Skyl eller brus huden med vand.
P305+P351+P338	VED KONTAKT MED ØJNE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P310	Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge.
P370+P378	Ved brand: anvend sand, kuldioxid eller brandslukker til brandslukning.
P403+P233	Opbevares på et godt ventileret sted. Hold beholderen tæt lukket.

- Supplerende fareoplysninger

EUH071	Ætsende for luftvejene.

2.3 Andre farer

Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ifølge resultaterne af vurderingen af dette stof er det ikke et PBT- eller et vPvB-stof.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1 Stoffer

Stoffets navn	Salpetersyre 65%
Identifikatorer	
CAS-nr.	7697-37-2
EF-nr.	231-714-2
Indeksnr.	007-004-00-1
Renhed	65 – 70 %
Molekylær formel	HNO ₃
Molær masse	63,01 g/mol

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelle bemærkninger

Efterlad ikke ofret alene. Fjern ofret fra farezonen. Sørg for, at personen er varm, ikke bevæger sig og er tildækket. Tilsmudset tøj tages straks af. I alle tilfælde af tvivl, eller hvis symptomer vedvarer, søges læge. I tilfælde af bevidstløshed placeres personen i hvilestilling. Giv aldrig noget i munden.

Efter indånding

Hvis vejrtrækningen er uregelmæssig eller stoppet, søges øjeblikkeligt lægehjælp, og førstehjælp begyndes. Kontakt en læge i tilfælde af irritation af luftvejene. Sørg for frisk luft.

Efter hudkontakt

Vask med rigeligt sæbe og vand.

Efter øjenkontakt

Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Skyl grundigt med rent, frisk vand i mindst 10 minutter og åbn øjnene godt op.

Efter indtagelse

Skyl munden med vand (kun hvis personen er ved bevidsthed). Fremkald IKKE opkastning.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer og virkninger er endnu ikke kendte.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

ingen

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler

Vandspraystråle, BC-pulver, Carbondioxid (CO₂)

Uegnede slukningsmidler

Vandstråle

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brandnærende egenskab. Metalætsende stof eller blanding.

Farlige forbrændingsprodukter

Nitrogenoxider (NO_x)

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Undgå at indånde røgen ved brand eller eksplosion. Afstem brandbekæmpelsen efter omgivelserne. Lad ikke brandslukningsvand løbe ned i afløb eller vandløb. Opsaml forurenede brandslukningsvand separat. Træf normale foranstaltninger mod brand og bekæmp den på en fornuftig afstand.

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel

Flyt personen i sikkerhed.

For indsatspersonel

Brug vejrtrækningsapparat hvis udsat for dampe/støv/tåge/gasser.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Holdes væk fra afløb, overfladevand og grundvand. Opsaml forurenede vaskevand og bortskaf det.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Råd om, hvordan spild inddæmmes

Tildækning af afløb

Råd om, hvordan der renses op efter spild

Udslip opsamles: kiselgur (diatomit), sand

Egnede inddæmningsteknikker

Neutraliseringsteknikker. Brug af absorberende materiale.

Andre oplysninger om spild og udslip

Placeres i egnede beholdere til bortskaffelse. Udluft det berørte område.

6.4 Henvisning til andre punkter

Farlige forbrændingsprodukter: se punkt 5. Personlige værnemidler: se punkt 8. Materialer, der skal undgås: se punkt 10. Forhold vedrørende bortskaffelse: se punkt 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Anbefalinger

- Foranstaltninger til at undgå brand og aerosol- og støvdannelse

Anvend lokal og almen ventilation. Må kun bruges på steder med god ventilation. Hæld aldrig vand på eller i produktet. Undgå at blande med brændbare materialer.

- Håndtering af uforenelige stoffer og blandinger

Må ikke blandes med baser.

- Holdes væk fra

Organisk absorberende materiale, Papir/papirmasse, Lud

Råd om generel hygiejne

Vask hænder efter håndtering. Undlad at spise, drikke og ryge i arbejdsområderne. Tag forurenede tøj og personlige værnemidler af, inden man bevæger sig ind i et område, hvor der spises. Opbevar aldrig mad eller drikkevarer i nærheden af kemikalier. Opbevar aldrig kemikalier i beholdere, der som regel anvendes til mad og drikkevarer. Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Håndtering af forbundne risici

- Ætsning

Opbevares i ætsningsbestandig beholder med modstandsdygtig indvendig belægning.

- Brandfare

Reduktionsventilerne holdes fri for fedt og olie.

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

- Uforenelige stoffer eller blandinger

Må ikke anvendes/opbevares i nærheden af tøj/brændbare materialer. Undgå at blande med brændbare materialer.

- Krav til ventilation

Opbevar ethvert stof, der afgiver farlige dampe eller gasser, på et sted med konstant udluftning.

- Egnede emballage

Det er kun tilladt at benytte emballager, som er godkendt (f.eks. iht. ADR).

7.3 Særlige anvendelser

Se punkt 16 for en generel oversigt.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

OEL-værdier (grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering)											
Land	Betegnelse	CAS-nr.	Pro- dukti- denti- fi- kator	TWA [ppm]	TWA [mg/m ³]	KTV [ppm]	KTV [mg/ m ³]	Loftvær- di [ppm]	Loftvær- di [mg/ m ³]	An- mær- ning	Kilde
DK	salpetersyre	7697-37-2	GV			1	2,6				BEK nr 655
EU	salpetersyre	7697-37-2	IOELV			1	2,6				2006/ 15/EF

Anmærkning

KTV grænseværdi for kortvarig eksponering: Værdierne gælder for en eksponeringsperiode på 15 minutter, medmindre andet er angivet
 loftværdi ceiling value er en grænseværdi for eksponering, der ikke må overskrides
 TWA tidsvægtet gennemsnit (langvarig eksponeringsgrænse): Målt eller udregnet i forhold til en referenceperiode på otte timers tidsvægtet gennemsnitseksposering

8.2 Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol

Almen ventilation.

Individuelle beskyttelsesforanstaltninger (personlige værnemidler)

Beskyttelse af øjne/ansigt

Brug beskyttelsesbriller/ansigtsskærm.

Beskyttelse af hud

- Beskyttelse af hænder

Brug egnede beskyttelseshandsker. Kemiske beskyttelseshandsker, som er testet i henhold til EN 374, er egnede. Kontroller tæthed/gennemtrængelighed før anvendelse. Hvis handskerne skal bruges igen, skal de rengøres, inden de tages af, og luftes grundigt. Til specielle formål anbefales det at kontrollere beskyttelseshandskernes modstandsdygtighed over for kemikalier i samarbejde med producenten af disse handsker.

- Andre beskyttelsesforanstaltninger

Tillad perioder til hudregenerering. Forebyggende hudbeskyttelse (beskyttende creme/salve) anbefales. Vask hænderne grundigt efter brug.

Åndedrætsværn

Ved utilstrækkelig udluftning anvendes åndedrætsværn.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Skal indesluttet forsvarligt for at undgå miljøforurening. Holdes væk fra afløb, overfladevand og grundvand.

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende

Fysisk tilstand	flydende
Farve	farveløs - lysegul
Lugt	stikkende

Andre sikkerhedsparametre

pH-værdi	<1 (20 °C) (sur)
Smeltepunkt/frysepunkt	-32 °C
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval	120 – 121 °C
Flammepunkt	ikke bestemt
Fordampningshastighed	ikke bestemt
Antændelighed (fast stof, luftart)	ikke relevant, (væske)
Eksplodingsgrænser	ikke bestemt
Damptryk	9 – 9,5 hPa ved 20 °C
Massefylde	1,39 – 1,41 g/cm ³ ved 20 °C
Dampmassefylde	disse oplysninger foreligger ikke
Opløselighed(er)	ikke bestemt

Fordelingskoefficient

- n-oktanol/vand (log KOW)	disse oplysninger foreligger ikke
Selvantændelsestemperatur	ikke bestemt
Viskositet	ikke bestemt
Eksplorative egenskaber	ingen
Oxiderende egenskaber	brandnærende

9.2 Andre oplysninger

Indhold af opløsningsmidler	100 %
-----------------------------	-------

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1 Reaktivitet**

Vedrørende materialer, der skal undgås: se nedenstående "Forhold, der skal undgås" og "Materialer, der skal undgås". Det er et reaktivt stof. Blandingen indeholder reaktivt stof/reaktive stoffer. Brandnærende egenskab. Metalætsende stof eller blanding.

10.2 Kemisk stabilitet

Se nedenstående "Forhold, der skal undgås".

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte farlige reaktioner.

10.4 Forhold, der skal undgås

Der er ingen kendte specifikke forhold, der skal undgås.

Anbefalinger til hindring af brand eller eksplosion

Reduktionsventilerne holdes fri for fedt og olie.

10.5 Materialer, der skal undgås

Baser, Brændbar materialer

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter, der med rimelighed kan forventes som følge af anvendelse, opbevaring, spild og opvarmning, er ikke kendte. Farlige forbrændingsprodukter: se punkt 5.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger****Klassificering i henhold til GHS (1272/2008/EF, CLP)**

Akut toksicitet

Giftig ved indånding.

- Estimat for akut toksicitet (ATE)

Indånding: damp 2,65 mg/l/4h

Hudætsning/hudirritation

Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.

Alvorlige øjenskader/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenskade.

Luftvejssensibilisering eller hudsensibilisering

Klassificeres ikke som respiratorisk sensibiliserende stof eller hudsensibiliserende stof.

Kimcellemutagenicitet

Klassificeres ikke som kimcellemutagen.

Carcinogenicitet

Klassificeres ikke som carcinogen.

Reproduktionstoksicitet

Klassificeres ikke som et reproduktionstoksisk stof.

Specifik målorgantoksicitet, enkel eksponering

Klassificeres ikke som specifikt målorgantoksisk (enkel eksponering).

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

Specifik målorgantoksicitet, gentagen eksponering
Klassificeres ikke som specifik målorgantoksisk (gentagen eksponering).

Aspirationsfare
Klassificeres ikke som forbundet med aspirationsfare.

Andre oplysninger
Ætsende for luftvejene.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1 Toksicitet**

Klassificeres ikke som farlig for vandmiljøet.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Data foreligger ikke.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Data foreligger ikke.

12.4 Mobilitet i jord

Data foreligger ikke.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Data foreligger ikke.

12.6 Andre negative virkninger

Data foreligger ikke.

PUNKT 13: Bortskaffelse**13.1 Metoder til affaldsbehandling**

Oplysninger med relevans for affaldsbehandling
Genanvendelse eller genvinding af andre uorganiske stoffer. Regenerering af syrer.

Oplysninger med relevans for udledning af spildevandet
Må ikke tømmes i kloakafløb. Undgå udledning til miljøet. Se særlig vejledning/leverandørbrugsanvisning.

Affaldsbehandling for beholdere/emballage

Det er farligt affald; det er kun tilladt at benytte emballager, som er godkendt (f.eks. iht. ADR). Helt tomt emballage kan genanvendes. Forurenede emballage skal håndteres på samme måde som stoffet selv.

Bemærkninger

Tag hensyn til gældende nationale eller regionale bestemmelser. Affald skal sorteres i kategorier, som kan håndteres særskilt af de lokale eller nationale affaldshåndteringsanlæg.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1 UN-nummer	2031
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	SALPETERSYRE
14.3 Transportfareklasse(r)	
Klasse	8 (ætsende stoffer)
Sekundær risiko/sekundære risici	5.1 (oxiderende egenskaber)

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

- 14.4 Emballagegruppe** II (farligt stof)
- 14.5 Miljøfarer** ikke miljøfarlig iht. forordningerne om farligt gods
- 14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren**
Bestemmelserne for farligt gods (ADR) skal overholdes på området.
- 14.7 Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden**
Det er ikke hensigten at gennemføre bulktransport.

Oplysninger om hver af FN-modelbestemmelserne (UN Model Regulations)

Transport med jernbane eller ad vej eller indre vandveje af farligt gods (ADR/RID/ADN)

UN-nummer	2031
Officiel godsbetegnelse	SALPETERSYRE
Klasse	8
Klassifikationskode	CO1
Emballagegruppe	II
Faremærkat(er)	8+5.1

Undtagne mængder (UM)	E2
Begrænsede mængder (BM)	1 L
Transportkategori (TK)	2
Tunnelrestriktionskode (TRK)	E
Farenummer	85

International Maritime Dangerous Goods Code (IMDG-koden)

UN-nummer	2031
Officiel godsbetegnelse	SALPETERSYRE
Klasse	8
Sekundær risiko/sekundære risici	5.1
Marine pollutant	-
Emballagegruppe	II
Faremærkat(er)	8+5.1

Særlige bestemmelser (SB)	-
Undtagne mængder (UM)	E2
Begrænsede mængder (BM)	1 L
EmS	F-A, S-Q
Stuvningskategori	D
Segregationsgruppe	1 - Syrer

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

Den Internationale Organisation for Civil Luftfart (ICAO-IATA/DGR)

UN-nummer	2031
Officiel godsbetegnelse	Salpetersyre
Klasse	8
Sekundær risiko/sekundære risici	5.1
Emballagegruppe	II
Faremærkat(er)	8+5.1

Særlige bestemmelser (SB)	A1
Undtagne mængder (UM)	E0

PUNKT 15: Oplysninger om regulering
15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø
15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen kemikaliesikkerhedsvurdering er blevet gennemført for dette stof.

PUNKT 16: Andre oplysninger
Forkortelser og akronymer

Fork.	Forklaring af anvendte forkortelser
2006/15/EF	Kommissionens direktiv om den anden liste over vejledende grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering til gennemførelse af Rådets direktiv 98/24/EF og om ændring af direktiv 91/322/EØF og 2000/39/EF
ADN	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures (Den europæiske overenskomst om international transport af farligt gods ad indre vandveje)
ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (Den europæiske overenskomst om international transport af farligt gods ad vej)
BEK nr 655	Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer
CAS	Chemical Abstract Service (database med en fortegnelse over kemiske forbindelser)
CLP	Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger
DGR	Dangerous Goods Regulations (fordning om farligt gods, se IATA/DGR)
EF-nr.	EF-fortegnelsen (EINECS, ELINCS og NLP-fortegnelsen) er kilden til det syv-cifrede EF-nummer, en identifikator for markedsførte kemiske stoffer inden for EU (Den europæiske Union)
EINECS	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (den europæiske fortegnelse over markedsførte kemiske stoffer)
ELINCS	European List of Notified Chemical Substances (den europæiske liste over anmeldte stoffer)
EmS	Tidsplan i Nødtilfælde
GHS	"Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals" "Globalt Harmoniseret System til Klassificering og Mærkning af Kemikalier", udviklet af FN
GV	Grænseværdier for stoffer og materialer
IATA	International Air Transport Association (den internationale organisation for luftfart)
IATA/DGR	Forordning om transport af farligt gods (DGR) via lufttransport (IATA)

Salpetersyre 65%

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 13.12.2019

Fork.	Forklaring af anvendte forkortelser
ICAO	International Civil Aviation Organization (den internationale organisation for civil luftfart)
IMDG	International Maritime Dangerous Goods Code (den internationale kode for søtransport af farligt gods)
indeksnr.	Indeksnummeret er den identifikationskode, som stoffet har fået i del 3 i bilag VI til forordning (EF) nr. 1272/2008
IOELV	Vejledende grænseværdi for erhvervsmæssig eksponering
KTV	Korttidsværdi
loftværdi	Loftværdi
MARPOL	Konventionen om forebyggelse af forurening fra skibe (fork. for "marine pollutant")
NLP	No-Longer Polymer
PBT	Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk
ppm	Parts per million (dele pr. million)
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier)
RID	Règlement concernant le transport International ferroviaire des marchandises Dangereuses (forordning om international transport af farligt gods ad jernbane)
TWA	Tidsvægtet gennemsnit
vPvB	Very Persistent and very Bioaccumulative (meget persistent og meget bioakkumulativ)

Henvisninger til den vigtigste faglitteratur og de vigtigste datakilder

Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger. Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 2015/830/EU.

Transport med jernbane eller ad vej eller indre vandveje af farligt gods (ADR/RID/ADN). International Maritime Dangerous Goods Code (IMDG-koden). Forordning om transport af farligt gods (DGR) via lufttransport (IATA).

Fortegnelse over de vigtigste sætninger (kode og fuldstændig ordlyd som beskrevet i kapitel 2 og 3)

Kode	Tekst
H272	Kan forstærke brand, brandnærende.
H290	Kan ætse metaller.
H314	Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
H331	Giftig ved indånding.

Ansvarsfraskrivelse

Disse oplysninger er baseret på vores nuværende viden. Dette SDS er udarbejdet for og gælder udelukkende for dette produkt.